Dawid i Goliat

Wtedy Dawid odpowiedział Filistyńczykowi: Ty wyszedłeś do mnie z mieczem, z oszczepem i z włócznią, a ja wyszedłem do ciebie w imieniu Pana Zastępów, Boga szeregów izraelskich, które zelżyłeś. – 1 Sam. 17:45

Historia zwycięstwa Dawida nad Goliatem jest bardzo znana i być może najbardziej ujmująca ze wszystkich opowieści o tym mężnym władcy, będącym „mężem według serca Boga” (1 Sam. 13:14). Lata temu usłyszeliśmy wykład na ten temat, który spowodował, iż doceniliśmy wartość proroczą tej opowieści. Mówca przedstawił w nim teorię, że Goliat, gigant odziany w żelazną zbroję a pokonany za pomocą jednego kamienia, przedstawia posąg ze snu Nabuchodonozora który został również powalony za jednym kamieniem. Pogląd ten stanowi podstawę dla dalszych rozważań. Sen Nabuchodonozora przedstawiony jest w Księdze Daniela 2:31 – 35, a jego interpretacja podana jest w wersetach 37 – 45. We śnie król zobaczył posąg, którego głowa zrobiona była ze złota, jego pierś i jego ramiona ze srebra, jego brzuch i biodra z miedzi zaś golenie z żelaza. Przedstawiały one odpowiednio Babilon, Medo-Persję, Grecję i Rzym. Nogi oraz palce u stóp posągu były wykonane częściowo z żelaza, a częściowo z gliny, co przedstawiało, że Imperium Rzymskie miało się rozpaść na różne państwa (żelazo) będące pod wpływem czynnika religijnego, a to Kościoła Rzymskokatolickiego. Wreszcie kamień, który „bez udziału rąk oderwał się od góry” – Chrystus wraz z wybranymi, którzy zostali za pomocą Ducha Świętego oddzieleni od tego świata – uderzył posąg w nogi z żelaza i gliny, skruszył je i cały posąg rozsypał się w pył, który rozniósł wiatr. „Kamień zaś, który uderzył w posąg, stał się wielką górą i wypełnił całą ziemię.”

Nauki, jakie płyną z wizji, proroctw i snów Daniela są niezwykle jednorodne we wszystkich rozdziałach. Prowadzi nas to do wniosku, że posąg opisany w 2 rozdziale proroctw Daniela miał trwać przez „siedem wieków”, o których wspomina rozdział 4. Cztery bestie które są przedmiotem rozdziału 7 przedstawiają to samo, co cztery części posągu z rozdziału 2. Długość panowania tych czterech imperiów byłaby zatem taka sama, jak okres przedstawiony w „siedmiu wiekach” w trakcie których Król Nabuchodonozor zachowywał się jak zwierzę z rozdziału 4, czyli 2520 lat Tym samym, zanik posągu rozpoczął się w roku 1914, z chwilą zakończenia się 2520 lat panowania pogan nad Izraelem, które rozpoczęło się w roku 607 przed naszą erą. Istnieje również inna równoległość, rozpoczynająca się upadkiem i rozproszeniem plemion tworzących północne królestwo Izraela. Okres 2520 lat liczonych od tamtej chwili prowadzi nas do czasów Wojen Napoleońskich, które przyniosły spustoszenie spotęgowane następnie przez I Wojnę Światową. Tym samym, datami granicznymi były w tym przypadku lata ok. 722 p.n.e. do 1799 n.e.

Goliat

„Wtem wystąpił z szeregów filistyńskich pewien harcownik, imieniem Goliat, z Gat, o wzroście sześć łokci i piędź. Na głowie miał hełm spiżowy a odziany był w pancerz łuskowy, a waga jego pancerza wynosiła pięć tysięcy sykli kruszcu. Miał również nagolenice spiżowe na nogach i dzidę spiżową na plecach. Drzewce jego dzidy było jak drąg tkacki, grot jego dzidy ważył sześćset sykli żelaza, a giermek z jego tarczą kroczył przed nim” (1 Sam. 17:4 – 7).

Wymienione metale, spiż i żelazo, to dwa najmocniejsze z czterech materiałów opisanych w 2 rozdziale proroctwa Daniela. Oba metale symbolizowały siły, które miały gnębić i uciskać Izrael. Istotnie, Grecja (poprzez osobę Antiocha Epifanesa) i Rzym (który zniszczył naród, stolicę i świątynię) były największymi ciemiężycielami Izraela spośród wszystkich czterech imperiów. W Dan. 4, obręcze mające powstrzymać wzrost drzewa podczas „siedmiu wieków” były wykonane z żelaza i miedzi [w ang. przekładzie mowa jest o spiżu, przyp. tłum]. Co ciekawe, Mojżesz przewidział tę nadchodzącą karę, użył dla porównania tych samych metali: „Będę was smagać siedmiokrotnie za wasze grzechy. (…) i uczynię wasze niebo jak z żelaza, a ziemię waszą jak ze spiżu” (3 Moj. 26:18,19).

Psalm 107:10-16 odnosi się do tego samego okresu, kiedy Izraelici zostają upokorzeni dla swej krnąbrności i pozostają „związani nędzą i żelazem” (werset 10). W końcu Bóg skruszył „bramy spiżowe i łamie zasuwy żelazne” (werset 16) i pozwolił, aby narodowe aspiracje Izraela na nowo zakiełkowały, jak to miało miejsce po I Wojnie Światowej. Wszystko, co dla Izraela zrobił Chrystus zostało przedstawione wieki wcześniej na przykładzie chwilowej ulgi, jaką przyniósł Izraelowi Cyrus, uwalniając naród z niewoli, niszcząc „spiżowe wrota i rozbiję żelazne zawory” (Izaj. 45:2).

Wyznanie wiary Dawida

Kiedy Dawid zgłosił się na ochotnika do walki z filistyńskim wojownikiem, spotkał się z niedowierzaniem: „Ty nie możesz pójść do tego Filistyńczyka, aby z nim walczyć, gdyż jesteś młodzieńcem, on zaś jest wo-

jownikiem od swojej młodości” (1 Sam. 17:33). Była to zrozumiała troska, jednak Dawid pozostał niezrażony. Wcześniejsze doświadczenia nauczyły go silnej wiary z opiekę Pana.

„Wtedy Dawid odpowiedział Saulowi: Sługa twój pasał owce ojca swego i bywało tak, że przyszedł lew lub niedźwiedź i porwał jagnię z trzody. Wtedy ja biegłem za nim, pokonywałem go i wyrywałem je z paszczy jego; a jeśli rzucił się! na mnie, to go chwytałem za grzywę, tłukłem i zabijałem go. Otóż lwa i niedźwiedzia kładł trupem sługa twój i ten Filistyńczyk nieobrzezany będzie jak jeden z nich, ponieważ lżył szeregi Boga żywego. I rzekł jeszcze Dawid: Pan, który mnie wyrwał z mocy lwa czy niedźwiedzia, wyrwie mnie też z ręki tego Filistyńczyka. Rzekł więc Saul do Dawida: Idź, a Pan będzie z tobą” (1 Sam. 17:34-37).

Dawid przedstawia lud Pana, świętych, którzy przezwyciężą władze tego świata i razem z Chrystusem, ustanowią powszechne królestwo sprawiedliwości. Lud Pana może spojrzeć wstecz i zobaczy, że Bóg wybawiał swój lud z paszczy „lwa” i „niedźwiedzia” – Babilonu i Medo-Persji – zaś wszystkie pozostałe rządy również upadną mimo swej siły i potęgi.

Możemy być pewni, że we wszystkich zwycięstwach nad nieprzyjaciółmi wiary „aż dotąd pomagał nam Pan” (1 Sam. 7:12) i zapewni nam konieczny triumf. Nie wiadomo, w jaki sposób Pan nas wybawi, ani jakim podda próbom lub pozornym przegranym zanim dostąpimy wygranej, ale ostateczne zwycięstwo jest pewne.

Broń Dawida

Kiedy Dawid przywdział zbroję, którą podarował mu Saul, okazało się, że jest mu w niej niewygodnie. Nie był przyzwyczajony do bojowego odzienia i wolał polegać na znajomych narzędziach oraz swej wierze w Boga. Dawid „wybrał sobie pięć gładkich kamieni z potoku i włożył je do torby pastuszej (...) i tak z procą w ręku podchodził do Filistyńczyka” (1 Sam. 17:40). Pięć jest liczbą utożsamianą z Nowym Stworzeniem. Pięć mądrych panien z przypowieści oraz tych pięć kamieni odnoszą się wspólnie do kamienia który oderwał się udziału ludzkiej ręki w śnie Nabuchodonozora.

Kamienie te zostały z czasem wygładzone przez strumień, podobnie jak święci byli szlifowani i udoskonalani przez moc prawdy. Te są narzędzia pasterza, przechowywane w torbie pastuszej, które w odpowiedniej chwili zostaną wykorzystane.

Różnica pomiędzy siłą uderzenia w narracji Dawida, a siłą uderzenia w relacji Daniela prawdopodobnie nakreśla inną perspektywę w postrzeganiu siły uderzenia Boga na królestwa tego świata. U Daniela, cios wymierzony jest w nogi, wskazując na czas uderzenia, w późnym okresie wieku, przeciwko siłom przedstawiającym zbiorowy obraz władzy pogańskiej. U Dawida, broń wyraża siłę prawdy. Kiedy Goliat został powalony, Dawid odciął jego głowę mieczem, przypominającym broń użytą przez Chrystusa w Obj. 19:15 u szczytu tego wieku, pod koniec żniwa. Pierwsze uderzenie Dawid wymierzył jednak w czoło ochraniające umysł, co po raz kolejny przedstawia prawdę jako zasadniczą broń ofensywną rzucającą na kolana królestwa tego świata.

Pogarda Goliata

„Filistyńczyk zbliżał się coraz bardziej do Dawida, a przed nim jego giermek. Gdy Filistyńczyk spojrzał i zobaczył Dawida, odniósł się doń pogardliwie, gdyż był to jeszcze młodzieniec, rumiany i przystojny” (1 Sam. 17:41 – 42).

Wyzwanie to wydawało się Goliatowi żałosne i obrażające jego godność. „Czy ja jestem psem, że przychodzisz do mnie z kijami?” (1 Sam. 17:43) Królestwa tego świata nawet nie przypuszczają, że mogłyby zostać zastąpione przez pozostałą garstkę wiernych Chrystusowi. Retoryczne pytanie, które zadał Goliat, „czy ja jestem psem?”, w istocie pomaga w określić symbolikę tego przekazu. Jako że w innych miejscach psy przedstawiają pogan, Goliat przedstawia królestwa pogańskie (Mat. 15: 26; Łuk. 16:21; Fil. 3:2; Obj. 22:15).

Goliat przeklął Dawida przez swoich bogów i pogroził mówiąc, iż jeśli tylko młodzieniec podejdzie, da ciało jego ptactwu niebieskiemu i zwierzynie polnej (1 Sam. 17:44). Dawid nie dał się zastraszyć i pozostał niewzruszony. „Wtedy Dawid odpowiedział Filistyńczykowi: Ty wyszedłeś do mnie z mieczem, z oszczepem i z włócznią, a ja wyszedłem do ciebie w imieniu Pana Zastępów, Boga szeregów izraelskich, które zelżyłeś. Dzisiaj wyda cię Pan w moją rękę i zabiję cię, i odetnę ci głowę, i dam dziś jeszcze trupy wojska filistyńskiego ptactwu niebieskiemu i zwierzynie polnej, i dowie się cała ziemia, że Izrael ma Boga” (1 Sam. 17:45 – 46).

Powyższe słowa były wstępem dla czynu: „Dawid śpiesznie wybiegł z szyku bojowego, aby podejść blisko do Filistyńczyka” (1 Sam. 17:48). Wyjął z torby kamień i cisnął nim z procy w kierunku przeciwnika. Kamień utkwił w czole Filistyńczyka powalając go twarzą na ziemię. „Potem pobiegł Dawid, stanął przy Filistyńczyku, chwycił za jego miecz, wyciągnął go z pochwy, dobił go i uciął mu nim głowę” (1 Sam. 17:51).

W ten sposób zakończyło się czterdziestodniowe pasmo zwycięstw Filistyńczyka (1 Sam. 17:16). W Piśmie Świętym okres 40 przedstawia wiek prób (patrz artykuł „Saul, Jonatan i Dawid” w tym numerze), zatem w tym przypadku 40 dni zwycięstw Goliata może się odnosić do Wieku Ewangelii, podczas którego władze pogańskie dumnie przedstawiają się jako obrońcy obecnego porządku Szatana.

Zbroja Goliata

Ostatni element z obrazu w Dan. 2, żelazo zmieszane z gliną, przedstawia koalicję państwa i kościoła, Kościoła Rzymskiego. System ten kojarzony jest z liczbą 666 w Obj. 13:18, a opis Goliata niesie podobne skojarzenie liczbowe. Grot jego dzidy ważył 600 sykli, on sam zaś wysoki był na sześć łokci (1 Sam. 17:4 – 7). „Odziany był w pancerz łuskowy (…). Miał również (…) dzidę spiżową na plecach” (1 Sam. 17:5 – 6) – wymienione są w tym wypadku oba metale opisujące zęby i pazury rzymskiej bestii z Dan. 7:19. Pancerz łuskowy Goliata ważył pięć tysięcy sykli, jakby sugerując, że przedstawia on fałszywe królestwo Chrystusa.

Goliat wyglądał przerażająco, „A wszyscy wojownicy izraelscy, ilekroć widzieli tego męża, uciekali przed nim, bo się bardzo bali” (1 Sam. 17: 24). Jest to zgodne z okrzykiem z Obj. 13:4: „Któż jest podobny do zwierzęcia i któż może z nim walczyć?” Potęga koalicji Europy i Papiestwa była imponująca i wydawała się niezniszczalna. „Oto hipopotam, (…) siła w jego biodrach (…). Jego kości niby rury miedziane, jego członki jak drągi żelazne” (Job. 40:15 – 18). Lecz „Stwórca może zaopatrzyć w miecz” i pomóc zwyciężyć nawet takiego wroga (werset 19).

Nagroda Dawida

Konsekwencją zwycięstwa Dawida było okazanie mu uznania przez całego Izraela. Dawid stał się bohaterem w walce z Filistyńczykami i otrzymał liczne bogactwa od króla. Podobnie Chrystus wraz z członkami Ciała zostaną okrzyknięci bohaterami, zwycięzcami nad wrogami sprawiedliwości, zostaną obdarzeni bogactwem duchowego dziedzictwa i otrzymają uznanie świata. Motywem Dawida nie była jednak chęć pozyskania zaszczytów. Dawid pragnął, aby wszyscy dowiedzieli się, że Izrael ma Boga, a jego zwycięstwo nad Goliatem miało dać dowód wielkości Pana. Na szczerych w wierze, spoglądających na potęgę Pana, czekają wielkie rzeczy. Zwycięstwo spotyka tych, którzy nie są dumni, ani wierzą we własne siły, ale tych, za którymi wstawi się Bóg.

Dawid wierzył w zwycięstwo. Nie wiedział, co stanie się po drodze i wygląda na to, że nie wydawał się tym zaniepokojony. Jeszcze wiele doświadczeń czekało na niego w przyszłości, ale Bóg Izraela nigdy nie pozwolił, aby pokonał go miecz nieprzyjaciół. „Chociaż padnie u boku twego tysiąc, a dziesięć tysięcy po prawicy twojej, Ciebie to jednak nie dotknie. Owszem, na własne oczy ujrzysz i będziesz oglądał odpłatę na bezbożnych (Ps. 91:7 – 8).